

Рыбак О. В.

Хмельницький національний університет

ЭФФЕКТИВНОСТЬ МЕХАНИЗМА КОНТРОЛЛИНГА В УПРАВЛЕНИИ ПРЕДПРИЯТИЕМ

Резюме

В статье выделена необходимость внедрения контроллинга на отечественных предприятиях. Предложен алгоритм оценки эффективности реализации механизма контроллинга на предприятии. Сформированы основные аспекты качественной и количественной оценки контроллинга и охарактеризованы особенности ее осуществления.

Ключевые слова: контроллинг, управление предприятием, оценка контроллинга, эффективность контроллинга.

Rybak O. V.

Khmelnitsky National University

EFFECTIVENESS OF THE MECHANISM OF CONTROLLING IN ENTERPRISE MANAGEMENT

Summary

The article highlighted the need for introduction of controlling at the domestic enterprises. The algorithm for evaluating the effectiveness of the implementation the mechanism of controlling at the enterprise is proposed. The main aspects of qualitative and quantitative assessment of controlling are formed and the features of its implementation are characterized.

Key words: controlling, enterprise management, evaluation of controlling, effectiveness of controlling.

УДК 330. 341

Руденко Є. М.

Харківський національний аграрний університет імені В. В. Докучаєва

ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В СИСТЕМІ СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Проведено аналіз ефективності вітчизняної податкової системи з позицій стимулювання розвитку бізнесу. Доведено необхідність удосконалення державного і корпоративного податкового менеджменту. Запропоновано поетапний алгоритм впровадження корпоративного податкового менеджменту в практику господарювання вітчизняних підприємств.

Ключові слова: податок, податкова система, податковий менеджмент, індекс легкості ведення бізнесу, сукупна податкова ставка, податковий тиск.

Постановка проблеми. Інтеграція України в світовий економічний простір потребує змін в усіх сферах національної економіки, пошуку нових форм фінансово-економічної взаємодії, зміни бюджетної і, насамперед, податкової політики держави. Система оподаткування справляє визначальний вплив на ведення бізнесу в будь-якій країні і за умови її гармонічної побудови стає потужним стимулюючим фіскальним інструментом забезпечення розвитку підприємництва на шляху до світової інтеграції. Важлива роль у цих процесах належить податковому менеджменту як основному механізму регулювання економічних відносин між суб'єктами господарювання та державою.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання удосконалення системи оподаткування і податкового менеджменту висвітлені в працях таких вчених-економістів як Ю.Б. Іванов, А.І. Крисоватий, А.Я. Кізима, В.В. Карпова [1], О.М. Войков, І.Л. Загребя [2], Н.О. Беспала [3], В.С. Гресько [4], С.І. Гречана [5], А. Александрова [6], П. Гайдуцький [7], В.М. Федосов, С.І. Юрій [8] та ін. Ними були досліджені питання спрощеної системи оподаткування, особливості формування податкового менеджменту і напрями його вдосконалення.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Беручи до уваги напрацьований

досвід з цих питань, актуальним є оцінка податкового менеджменту в Україні порівняно з розвинутими країнами і пошук шляхів його удосконалення з метою стимулювання розвитку бізнесу.

Мета статті. Метою статті є аналіз вітчизняного податкового середовища з позицій сприяння підприємству, висвітлення сучасного рівня податкового менеджменту і його значення на підприємстві, пошук шляхів поліпшення податкового менеджменту в сучасних умовах.

Виклад основного матеріалу. Після економічної та політичної кризи в Україні постає проблема наповнення державного бюджету, стабілізації ситуації в економіці, а в подальшому – перехід до сталого розвитку. В цих процесах провідну роль відіграють податки як основне джерело надходжень до бюджету. Проте збільшення ставок податків, розширення бази оподаткування, як правило, призводить до погіршення умов ведення бізнесу і в кінцевому підсумку негативно позначається на доходах бюджету. Протягом усього періоду розвитку вітчизняної економіки спостерігається існування значного розриву між бізнесом та контролюючими органами, про що свідчить той факт, що останніми роками в державі мало місце поширення застосування суб'єктами господарювання схем мінімізації, ухилення від оподат-

кування та збільшення обсягу тіньового сектора економіки.

Ці процеси викликані передусім недовірою бізнесу до влади та обтяжливим характером чинної системи оподаткування. Умови ведення бізнесу в Україні значно ускладнені, перевантажені бюрократичними процедурами, а складність податкової системи й досить високі ставки податків зводять нанівець намагання підприємства отримати прибуток. За таких умов важливу роль має відігравати державний податковий менеджмент, одною з цілей якого є створення сприятливих умов для розвитку підприємництва.

Індекс легкості ведення бізнесу [9] – це щорічне дослідження групи Всесвітнього банку, що розраховується з 2003 року і надає об'єктивну інформацію для розуміння і вдосконалення нормативно-правового регулювання підприємницької діяльності. Категорії показників поділяються на два типи: 1) ті, що відображають рівень міцності правових інститутів і мають відношення до регулювання бізнесу (кредитування, захист інвесторів, забезпечення виконання договорів, вирішення неплатоспроможності підприємств) і 2) показники, що відображають складність і вартість процедур регулювання (реєстрація підприємств, отримання дозволів на будівництво, підключення до системи електропостачання, реєстрація власності, оподаткування, міжнародна торгівля).

За даними Світового банку і Міжнародної фінансової корпорації, у рейтингу «Ведення бізнесу-2013» Doing Business 2013 (табл. 1), Україна не тільки покращила свої позиції на 15 пунктів (до 137 місця із 185 країн), а і увійшла до списку із 23 країн світу-найбільших реформаторів умов ведення бізнесу у 2011-2012 рр., які оцінює даний рейтинг.

Таблиця 1
Місце України у рейтингу Doing Business та за складовими у публікаціях 2009-2013 рр.*

	2009	2010	2011	2012	2013	Покращання (+) або погіршення (-) позиції України у рейтингу 2013 р. порівняно з 2012 р.	Тенденція ▼ / ▲
Складність ведення бізнесу, загальна оцінка	145	147	149	152	137	+15	▲
За субіндексами:							▲
– започаткування бізнесу	128	136	118	116	50	+66	▲
– реєстрація власності	140	160	165	168	149	+19	▲
– сплата податків	180	181	181	183	165	+18	▲
– підключення до мережі електропостачання			169	170	166	+4	▲
– виконання зобов'язань по контракту	48	43	44	44	42	+2	▲
– банкрутство	143	145	158	158	157	+1	▲
– отримання кредиту	28	30	21	23	23	0	=
– дозвільна система у будівництві	179	181	182	182	183	-1	▼
– зовнішня торгівля	121	139	136	144	145	-1	▼
– захист прав інвесторів	142	108	108	114	117	-3	▼

*Джерело: The Doing Business 2013 report the World Bank Group [9]

Відповідно до оцінок Doing Business, країни-найбільші реформатори умов ведення бізнесу, це країни, що кардинально реформували 3 і більше сфери (субіндекси) ведення бізнесу. Україна також увійшла до списку країн-лідерів зростання у рейтингу серед країн СНД поряд з Вірменією (+18 позицій до 32 місця), і на 9 позицій скоротила своє відставання від Росії, яка зайняла 112 місце у рейтингу Doing Business 2013. Зміцнення позицій України у рейтингу у першу чергу було пов'язане із зростанням за субіндексами «Запо-

чаткування бізнесу» (на 66 позицій), «Реєстрація власності» (на 19 позицій) та «Сплата податків» (на 18 позицій).

За субіндексом «Сплата податків» Україна в рейтингу Doing Business 2013 не лише покращила свої позиції на 18 місць, а й потрапила до десятки країн-найбільших реформаторів даної сфери діяльності за останні 7 років – 6 місце [9] (рис. 1). Так, за даний період Україна наблизилася до оптимального значення на 31 в.п. (з 16% до 47% від оптимального значення).

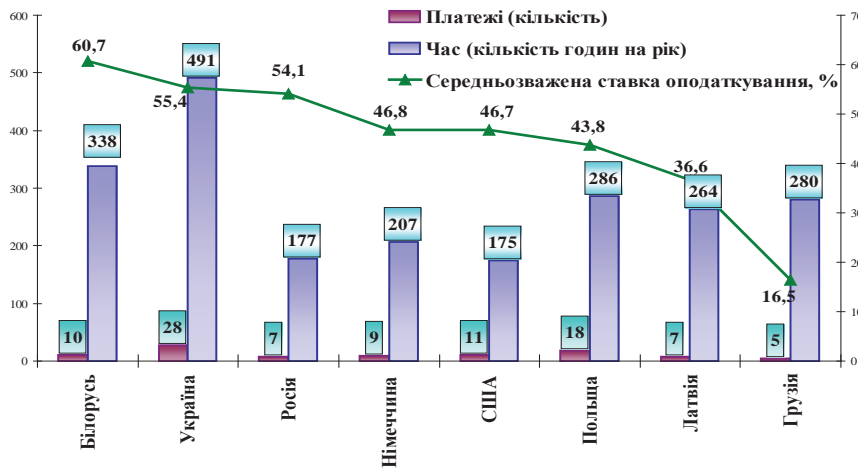

Рис. 1. Місце України в рейтингу Doing Business 2013 за субіндексом «Сплата податків» [9]

Завдяки проведенню податкової реформи в Україні поступово зменшується як рівень податкового навантаження, так і кількість та тривалість платежів із сплати податків.

Ці зміни пов'язані в першу чергу з вдосконаленням державного податкового менеджменту. Зокрема, завдяки прийняттю та набуттю чинності ряду положень Податкового кодексу від 02.12.2010

№ 2755-VI, Закону України 08.07.2010 № 2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» та інших нормативно-правових актів кількість податкових платежів на рік було скорочено до 28 проти 135 платежів у попередньому рейтингу. Крім того, завдяки впровадженню в дію пункту 49.4 Податкового кодексу України, відповідно до якого платники податків, що належать до великих та середніх підприємств, подають податкові декларації до органу державної податкової служби лише в електронній формі, тривалість процесу сплати

податків в Україні була скорочена на 166 годин – до 491 години на рік. Державний податковий менеджмент поступово удосконалюється і це відображається у покращенні показників оподаткування в Україні [9].

Незважаючи на такі позитивні зрушення, сукупна податкова ставка в Україні (рис. 2) порівняно з іншими країнами є досить високою.

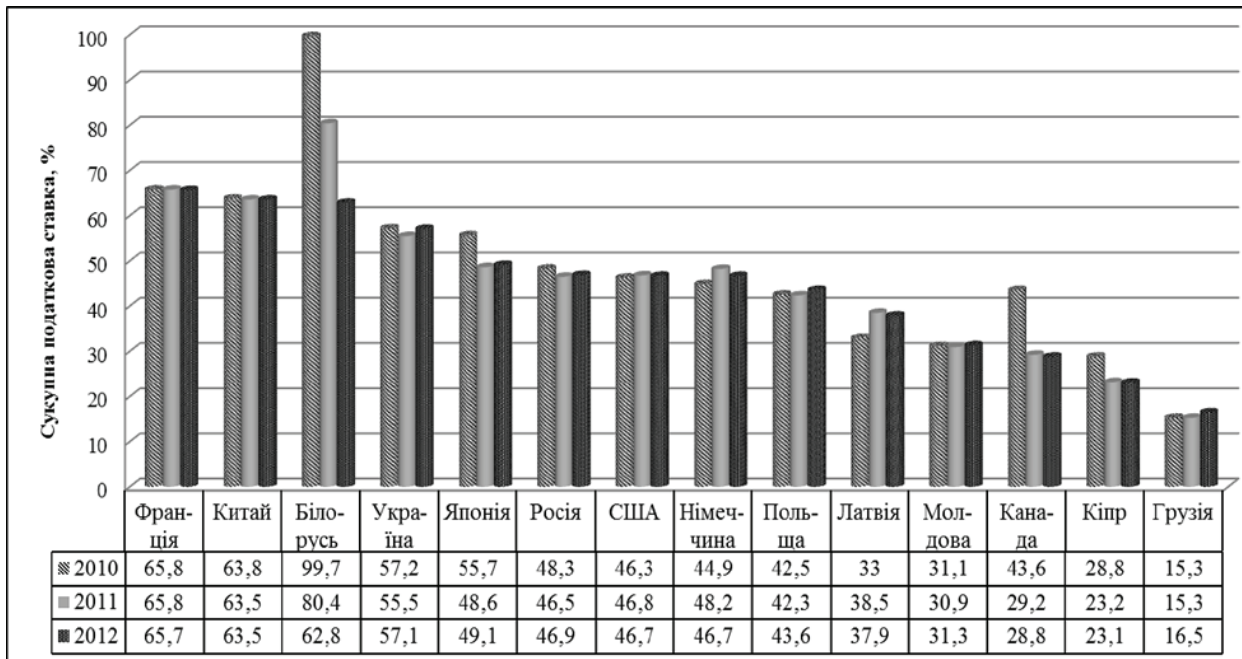

Рис. 2. Значення сукупної податкової ставки для деяких країн світу, % [9]

Як ми бачимо, сукупна податкова ставка в Україні за останні роки коливалась в межах 55-57%, в той час як у Росії, Молдові, Грузії, інших країнах вона була нижчою. За оцінками експертів Світового банку, у рейтингу Paying-Taxes у 2012 р. Україна займала 152 місце за значенням сукупної податкової ставки серед 183 країн, що досліджувалися [10]. У 2013 р. завдяки зниженню ставки податку на прибуток середньозважена ставка оподаткування доходів підприємств була знижена до 55,4% проти 57,1% у 2012 р., але залишається значно вищою, ніж середній показник у країнах Східної Європи та Центральної Азії (40,5%) чи у країнах ОЕСР (42,7%) [11].

В цілому можна говорити про те, що умови ведення підприємництва поступово покращуються. Проте, як слушно стверджують спеціалісти Фонду ефективного управління, існують загальні тенденції в результатах України на шляху розвитку економіки в цілому, і бізнесу як її рушійної сили зокрема. Наприклад, неефективність функціонування державних інститутів, яка відбивається на результатах України в усіх індексах, що були розглянуті [11, с. 4].

При цьому основну проблему становить система оподаткування, яку необхідно удосконалювати засобами податкового менеджменту. І хоча Податковий Кодекс України розв'язав низку проблем

оподаткування, їх залишилося ще багато. За оцінками PricewaterhouseCoopers, Україна належить до десяти країн з найскладнішими податковими системами. Податкове навантаження на економіку в Україні залишилося на рівні 44%, тоді як у країнах Центральної та Східної Європи (ЦСЕ), які входять до ЄС, – 30% [7].

Тінізація економіки, за офіційними оцінками Мінекономіки, сягає 35%, за експертними оцінками – 45%. За підрахунками консалтингової компанії Boston Consulting Group, українські підприємства щороку недоплачують у бюджет 25 млрд дол. Співвідношення податкових втрат до ВВП досягає 20%, і за цим показником Україна в лідерах серед інших країн рейтингу. Майже 20% прибутку приховується від сплати податків. Лише формалізовані обсяги податкових пільг перевищують 50 млрд грн [7].

Ухилення від оподаткування (незаконне уникнення чи зменшення податкових зобов'язань) складає основну частину податкових правопорушень, за допущення яких на платників податків накладаються найбільш суттєві штрафні санкції. Законний шлях зниження податкового навантаження (податкова оптимізація), хоча і ґрунтується на використанні можливостей, наданих податковим законодавством, також є об'єктом пильної уваги контролюючих органів. Наразі, в Україні деякі органи контролю проводять понад 90% перевірок позапланово, коли в Європі це число не перевищує 20%, та за рік хоча б одним контрольним органом перевіряється 74% українських підприємств, включаючи 64% приватних [5, 6].

Усі ці питання потребують нагального вирішення і одним з шляхів розв'язання проблем взаємовідносин платників податків і податкових органів є удосконалення механізмів податкового адміністрування та корпоративний податковий менеджмент. Разом з тим, попри певну складність вітчизняної податкової системи, існує досить багато легальних способів зниження податкового тиску, оптимізації податкових платежів на підприємстві. Тому податковий менеджмент є необхідною умовою функціонування бізнесу в сучасному світі.

Учені характеризують види податкового менеджменту за такими рівнями [1]:

1. Державний податковий менеджмент (макрорівень) – система державного управління оподаткуванням, спрямована на визначення концептуальних засад оподаткування, їх законодавче закріплення, розробку податкової політики, здійснення податкового регулювання економіки і соціальних процесів у державі.

2. Податковий менеджмент контролюючих органів (мета-рівень) – як процес управління адмініструванням податків, зборів, інших обов'язкових платежів, контролем за їх своєчасним нарахуванням, сплатою, наданням необхідної податкової звітності, стягненням податкового боргу, а також як організація роботи та управління органами, що забезпечують адміністрування податків, зборів, обов'язкових платежів.

3. Корпоративний податковий менеджмент (мікрорівень) – як складова фінансового менеджменту, що передбачає розробку управлінських рішень, спрямованих на формування і підвищення ефективності фінансового потенціалу підприємства, регулювання його взаємовідносин з державою в процесі перерозподілу доходів і наповнення держбюджету.

4. Персональний податковий менеджмент (наорівень) – складова управління особистими до-

ходами громадян із врахуванням чинної системи оподаткування, сплата податків та ефективне вкладення коштів. Зростання ролі особистого оподаткування в податковій системі України призводить до постійного підвищення ролі персонального податкового менеджменту і виділення його в окрему повноправну складову [1, с. 75].

Корпоративний податковий менеджмент починає розвиватись з розвитком ринкових відносин і являє собою управління оподаткуванням на підприємстві, до завдань якого належить дотримання правильності нарахування і сплати податків та оптимізацію податкових платежів. Корпоративний податковий менеджмент не зводиться до абсолютної мінімізації податкових платежів, а передбачає вибір найбільш ефективного варіанту їх сплати при альтернативних напрямках господарської діяльності.

На практиці податковий менеджмент реалізується через елементи, що виступають відносно самостійними комплексами податкових заходів, застосування яких ураховує діаметрально протилежні та еkleктично поєднані індивідуальні пріоритети економічних суб'єктів та фіскальні інтереси держави. Проте лише за умови ефективного їх використання можна досягнути результату, що дорівнює максимально можливому ефекту, який виникає внаслідок взаємодії всіх складових, якими виступають: економічний аналіз, інформаційне забезпечення, оперативна робота, планування, прогнозування, оптимізаційне регулювання, контроль, засоби адаптаційного характеру, внутрішня і зовнішня координація, ризик-менеджмент управлінських рішень [3, с. 75; 4].

Податковий менеджмент як сфера діяльності в Україні почав розвиватись з 1991 р. На основі Закону України «Про систему оподаткування» від 25.06.91 р. № 1251-12, на той час головного податкового закону держави, була побудована податкова система України, врегульовано відносини і визначено понятійний апарат у системі оподаткування. У своїй еволюції податковий менеджмент пройшов два етапи. На першому етапі (1991-1995 рр.) менеджмент був спрямований на забезпечення максимізації податкових надходжень, а на другому відбувся перехід до зниження податкового тягаря (з 1995 р. і до цього часу) [1, с. 77].

Потрібно зазначити, що важливою особливістю податкового менеджменту як системи управління оподаткуванням, порівняно з іншими системами управління, є те, що він має чітку правову основу і високий рівень нормативно-правового регулювання всіх механізмів його реалізації. Винятково всі елементи податкової системи підлягають правовому регулюванню [8, с. 470].

Корпоративний податковий менеджмент повинен включати ряд етапів. На першому етапі суб'єкти господарювання, згідно з особливостями їх діяльності, обирають системи оподаткування: загальну або спрощену.

На другому етапі проводиться розрахунок податкового тягаря суб'єктів господарювання: визначається відношення суми усіх сплачених податків на протязі періоду, що аналізується, до бази оподаткування.

На третьому етапі відбувається оптимізація податкових відрахувань суб'єктів господарювання, яка полягає в упорядкуванні господарської діяльності відповідно до діючого законодавства та стратегії розвитку і дозволяє зменшити податковий тягар у процесі діяльності.

На четвертому етапі проводиться оцінка податкового потенціалу регіону. Податковий потенці-

ал характеризується економічною структурою та його забезпеченістю оподатковуваними ресурсами і визначеними податковими базами. Низький рівень податкового потенціалу може виникнути внаслідок негативних економічних процесів в регіоні. Аналіз облікових систем підприємства і ефективності системи внутрішнього контролю, обґрунтування періодів і операцій, які підлягають вибірковому контролю, перевірка сфери діяльності підприємства, яка є найбільш ризиковою щодо сплати податків дозволять суттєво підвищити результативність податкового контролю [2].

Податковий менеджмент підприємства передбачає розробку управлінських рішень, спрямованих на формування фінансового потенціалу і підвищення його ефективності. Його основна мета не зводиться до абсолютної мінімізації податкових платежів, вона полягає в активному впливі на максимізацію чистого прибутку за заданих параметрів податкового середовища і ринкової кон'юнктури.

Оптимізація податкових витрат може здійснюватися за допомогою використання на підприємстві раціональної системи організації податкового обліку, що означає впровадження на підприємстві:

- ефективної податкової політики підприємства;
- раціональної організації документообігу, пов'язаного з процесом обчислення податкових платежів;
- коректної системи ведення податкового обліку, що забезпечує: правильне і своєчасне заповнення реєстрів податкового обліку; коректне заповнення й своєчасне подання документів податкової звітності; правильне обчислення, своєчасну сплату й оптимізацію податкових платежів підприємства відповідно до норм чинного законодавства [1, с. 79].

Раціональна організація податкового обліку дає змогу скоротити витрати підприємства, пов'язані

з оподаткуванням за декількома напрямками, зокрема, за рахунок:

- скорочення суми податкових платежів підприємства;
- запобігання видатків на сплату фінансових санкцій, пов'язаних з некоректним веденням податкового обліку на підприємстві;
- одержання додаткового прибутку завдяки збільшенню оборотності капіталу за рахунок недопущення сум податкових переплат;
- економії витрат на організацію і ведення податкового обліку [1, с. 79].

Висновки і пропозиції. Таким чином, за умови втілення запропонованого поетапного впровадження інструментарію податкового менеджменту у фінансово-господарську діяльність підприємства, можна суттєво знизити витрати підприємства на сплату податків і обов'язкових платежів до бюджету і одночасно укріпити свої фінансові позиції.

Варто наголосити, що в ситуації, яка склалася в Україні, передумовою створення стабільної системи державних доходів є удосконалення державного податкового менеджменту шляхом проведення заходів, спрямованих на поліпшення обслуговування платників та адміністрування податків, зменшення кількості звернень платників, у тому числі необґрунтованих, послаблення контролюючих функцій ДПС, зокрема скорочення кількості виїзних перевірок суб'єктів господарювання, удосконалення механізмів взаємодії та розробка нових перспективних форм співробітництва платників податків з посадовими особами податкових органів тощо. Державний і корпоративний податковий менеджмент мають стати дієвою рушійною силою на шляху до побудови збалансованої, дієвої європейської податкової системи. Подальші дослідження буде спрямовано на аналіз ефективності податкового адміністрування та висвітлення методик податкового планування на вітчизняних підприємствах.

Список літератури:

1. Податковий менеджмент : навчальний посібник / Ю.Б. Іванов, А.І. Крисоватий, А.Я. Кізіма, В.В. Карпова. – Київ : Знання, 2008. – 525 с.
2. Войков О.М. Напрями реформування податкового менеджменту в Україні [Електронний ресурс] / О.М. Войков, І.Л. Загребя // Електр. репозиторій Кіровоград. нац. техн. ун-ту. – 2011. – Режим доступу : <http://www.kntu.kr.ua/statti/-/8.050104>.
3. Беспала Н.О. Становлення та розвиток державного податкового менеджменту в Україні / Н.О. Беспала // Економіка та держава – 2006. – № 4. – С. 75-77.
4. Гресько В.С. Напрями удосконалення податкового менеджменту в Україні [Електронний ресурс] / В.С. Гресько // Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. «Наукова індустрія європейського континенту (Чехія). – 2010. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/34_NIEK_2010/Economics/75337.doc.htm.
5. Гречана С.І. Податкові стимули розвитку підприємств у сучасних умовах / С.І. Гречана // Бізнесінформ. – 2012. – № 9. – С. 244-249.
6. Александрова А. Правоохоронці вирішили допомогти бізнесменам у боротьбі з чиновниками / А. Александрова // Закон і бізнес. – 2012. – 16-22 черв. (№ 25). – С. 14.
7. Гайдуцький П. Податкова реформа – виклик для України [Електронний ресурс] / П. Гайдуцький // Дзеркало тижня. Україна. – 2014. – № 1. – 17 січня. – Режим доступу : http://gazeta.dt.ua/macrolevel/podatкова-reforma-viklik-dlya-ukrayini_.html.
8. Теорія фінансів : підручник [Юхименко П.І., Федосов В.М., Лазебник Л.Л. та ін.] / За ред. проф. В.М. Федосова, С.І. Юрія. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 576 с.
9. Doing Business 2013: Smarter Regulations for Small and Medium-Size Enterprises [Electronic resource] / the World Bank Group. – 2012. – Access profile: <http://www.doingbusiness.org/-/media/GIAWB/Doing%20Business/Documents/Annual-Reports/English/DB13-full-report.pdf>
10. Paying-Taxes 2012:The global picture [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.doingbusiness.org/-/media/FPKM/Doing%20Business/Documents/Special-Reports/Paying-Taxes-2012.pdf>.
11. Україна в світі: Огляд міжнародних індексів 2013 [Електронний ресурс] / Фонд ефективного управління. – 2013. – С. 4. – Режим доступу : www.feg.org.ua.

Руденко Е. М.

Харьковский национальный аграрный университет имени В. В. Докучаева

НАЛОГОВЫЙ МЕНЕДЖМЕНТ В СИСТЕМЕ СТИМУЛИРОВАНИЯ РАЗВИТИЯ БИЗНЕСА В УКРАИНЕ

Резюме

Проведен анализ эффективности отечественной налоговой системы с позиций стимулирования развития бизнеса. Доказана необходимость усовершенствования государственного и корпоративного налогового менеджмента. Предложен поэтапный алгоритм внедрения корпоративного налогового менеджмента в практику хозяйствования отечественных предприятий.

Ключевые слова: налог, налоговая система, налоговый менеджмент, индекс легкости ведения бизнеса, совокупная налоговая ставка, налоговое давление.

Rudenko Ye. M.

Kharkiv National Agrarian University named after V. V. Dokuchaev

THE TAX MANAGEMENT IN THE SYSTEM OF INCENTIVE BUSINESS DEVELOPMENT IN UKRAINE

Summary

Analyzed the effectiveness of the domestic tax system to stimulate business development positions. Proves the necessity to improve the state and corporate tax management. Proposed the algorithm phased introduction of corporate tax management into practical activities of domestic enterprises.

Key words: tax, tax system, tax management, Doing Business index, the total tax rate, the tax pressure.

УДК 330.14

Сірик М. В.

Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут»

АНАЛІЗ СТАНУ І ДИНАМІКИ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ДЕРЖАВНИХ ПОЛІГРАФІЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Проаналізовано стан і динаміку основних засобів державних поліграфічних підприємств України, які входять до ДАК «Укрвидавполіграфія». Розглянуто структуру основних засобів, рівень зносу, джерела фінансування оновлення основних засобів та напрямки використання інвестицій. Виявлено, що стан основних засобів на досліджуваних підприємствах є незадовільним.

Ключові слова: основні засоби, поліграфічні підприємства, структура, амортизація, інвестиції.

Постановка проблеми. Складне становище державних поліграфічних підприємств України вимагає проведення змін у стратегії управління, в тому числі управління основними засобами. Проте, щоб розробити дієві заходи з покращення управління основними засобами поліграфічних підприємств, необхідно провести детальний аналіз їх стану та динаміки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемами аналізу розвитку видавничо-поліграфічної галузі України активно займаються вчені Української академії друкарства, такі як Штангрет А. М., Мельников О. В., Дурняк Б. В., а також Котляревський Я. В., Никифоров Б. В., Палига Є. М., Передерієнко Н. І. та інші. Вони здійснюють всебічний аналіз стану та динаміки розвитку видавничо-поліграфічної галузі України загалом, але питання розвитку окремих підприємств галузі, зокрема дослідження стану та динаміки основних засобів, розкрито недостатньо.

Метою даної статті є аналіз стану та динаміки розвитку основних засобів видавничо-поліграфічних підприємств ДАК «Укрвидавполіграфія».

Виклад основного матеріалу. В Україні для управління 27 державними поліграфічними, видавничими, книготорговельними, постачальницькими підприємствами та трьома спеціалізованими науково-дослідними та проектними ін-

ститутами було створено Державну акціонерну компанію «Українське видавничо-поліграфічне об'єднання» (ДАК «Укрвидавполіграфія»). В управлінні компанії знаходиться ряд найбільших державних поліграфічних підприємств із застарілим та зношеним обладнанням, тому актуальним буде проведення детального аналізу стану та динаміки основних засобів найбільших державних поліграфічних підприємств, які входять до ДАК «Укрвидавполіграфія», таких як ПрАТ ХКФ «Глобус» (м. Харків), ПрАТ Видавництво «Зоря» (м. Дніпропетровськ), ПрАТ Видавництво «Київська правда» (м. Київ), ПрАТ «Поліграфкнига» (м. Київ), ПрАТ Видавництво «Харків» (м. Харків), ПрАТ ЛКФ «Атлас» (м. Львів), ПрАТ «Волинська обласна друкарня» (м. Луцьк), ПрАТ Видавництво «Закарпаття» (м. Ужгород), ПрАТ Видавництво «Поділля» (м. Хмельницький), ПрАТ «ХКФ ім. М. В. Фрунзе» (м. Харків), ПрАТ Видавництво «Вільна Україна» (м. Львів), ПрАТ «Чернівецька обласна друкарня» (м. Чернівці). Вибір даних підприємств зумовлений тим, що основний напрям їх діяльності – надання саме послуг із поліграфічного відтворення оригіналів.

Проведене дослідження питомих ваги різних груп основних засобів у загальному обсязі основних засобів (таблиця 1) показало наступне.